

# GÖMÖR-KIS-HONT

## VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**  
Erszébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.  
de intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.  
Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felolvasó szerkesztő:  
**GÁL ISTVÁN.**

Kiadó lapfőigazgató:  
**RÁBELY KÁROLY.**

**Az előfizetés díja:**  
Egész évre 12 korona. — Félévre 6 korona.  
Egyes szám ára: 24 fillér.  
**A hirdetés díja:**  
Bármiféle adományok nyugtázása soronként 30 fillér.  
Hivatalos hirdetések soronként 75 fillér.  
Legkisebb hirdetés térfogata 5 korona.  
Nyilttér sora 1 korona.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.  
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

### Békereményiségek.

Az ötödik esztendőbe jutott rettenetes öldöklés és nélkülözések közepette szinte jóleső és fölemelő hatással van mindnyájunkra az a hír, hogy az osztrák magyar monarchia külügyminisztere a napokban határozottan békeajánlatot tett az ellenségnek, vagyis fölhevta az ellenteleket, hogy a népek általános békevágására való tekintettel semleges földön tárgyaljanak a kiküldötték a megegyezéses béke módzatai felől, anélkül, hogy a hadműveleteket abba hagyják.

A mult hónapok nagy hadműveletei a nyugati harcmezőn arról győztek meg mindenkit, hogy Amerika nagymérvű beavatkozása jó részben pótolja a feloszlott orosz frontot és így ismét olyan helyzetbe jutottak az ellentelek, hogy a fegyveres döntés hosszabb ideig nem látszik lehetségesnek s a német szövetségesek is kénytelenek voltak szépen megindult offenzívák területnyereségeit föláldozni és a tulnyomó, nagyon fölszerelt ellentél elől erősebb védelmi állásokba vonulni. Az eddigi 4 év tapasztalatai alapján bizhatunk benne, hogy szövetségeink a védelemben meg fogják állani helyüket, és igaz az is, hogy úgy vannak, mint az a játékos, aki a nyereségből folytathatja a játékot akkor is, ha a szerencse ellene fordul is egyidőre.

Mégis épen ez a körülmény kívánatosná tenné a békét, mert beláthatja már minden igazlelkű ember, hogy a háború további elnyújtása hiábavaló vérengzés volna és csak Európa pusztulását okozhatná.

Hogy lesz-e ennyire bevilágító hatása a mi békeajánlatunknak az ellenséges országok vezetőire? nem tudjuk és határozott alakban nem is remélhetjük, hogy mindjárt oda fognak tlni a tárgyaló asztalhoz és hozzákezdenek a béketárgyalásokhoz. De az a hatása mindenesetre meglesz, hogy az ellenséges országok békepártjait erősíteni fogja a mi békeajánlatunk. Mert ha az ő kormányfőik elutasítanák ajánlatunkat, evvel azt bizonyítanák, hogy ők inkább hódító és imperialisztikus célokért küzdenek, tehát nem mondanak igazat, mikor demokráciáról, világszabadságról, népek önrendelkezési jogáról nagyhangu frásicokat bocsátanak világgá.

Az ellenséges országokban különbözők a lapok véleményei, a semlegesek szimpátiával fogadták a békeajánlatot s a svájciek azt hiszik, hogy jó eredményre vezet. Mi pedig legyünk jó reményben: megteitük, amit tehetünk, hogy vége legyen a világháború pusztításainak. —Zn.

### Hirek a gömőri közéletmezés és közellátás világából.

**A petróleumellátás megkezdődött** s az alispán október 15-ig terjedő szükséglet kielégítésére a kézirat arányában kiutalást eszközölt a járási főszolgabírók és polgármesterek rendelkezésére. Egyben felhívta a petróleum elosztásával megbízott kezeskedőket, hogy a további kiutalások zavartalanága érdekében üres hordókat küldjék be az Áruforgalmi részvénytársasághoz.

**Folyik a burgonyafelajánlás.** A vármegye részéről biztosítandó 200 waggon s a vármegye szükségletére szolgáló 497 waggon burgonya önkéntes felajánlása most van folyamatban, sőt az eljárás már több körjegyzőség területén kedvező befejezést is nyert. Ott, ahol a körjegyzőségekre kivetett kontingenst beszállítani nem tudják, az alispán a legszigorubb és a fejkvóta alapján eszközözendő rekvirálást rendeli el. Ez eddig 3 körjegyzőség területére nézve történt meg. Ezekben a helyeken mind addig, míg a szükséges mennyiség biztosítva nincsen, a vásárlás nem veheti kezdetét.

**Az önként felajánlott burgonya ártóbblete.** A közéletmezési miniszter ma közzétett rendelete szerint a f. évi október hó 1-ig felajánlott burgonyafelajánlások után is 6 korona ártóbbletet engedélyez.

**Uj csizpó- és csizmaárak.** Csizpót és csizmát nem lehet kapni, de az árát már emelik. A kereskedelmi miniszter rendelete szeptember 8-án jelent meg, mely fölemeli a lábbeli árát. Az üzletekben készen kapható lábbeliken rajta kell lenni az árak. Kisiparosnál mérték után készült csizpók árai: Egy pár magasszárú varrott férfi csizpó I. oszt. 210, II. oszt. 190, III. oszt. 175 korona, félcsizpó ugyanolyan 205, 185, 170 korona, magasszárú női csizpó 205, 185; 170, félcsizpó ugyanolyan 200, 180, 165; egy pár magasszárú szeges férficsizpó 180, 160, 145, félcsizpó 175, 155, 140, magasszárú szeges női csizpó 175, 155, 140, félcsizpó 170, 150, 135 korona; egy pár szeges talpu magasszárú rak-tári férficsizpó teljesen bőrből 115, félcsizpó 110, magasszárú női 115, félcsizpó 110 korona; ugyanilyen gyermekcsizpó nagyságonként szeges 120, 110, 100 korona; egy pár keményszárú férfi csizma hasitékbőrből 190, ugyanaz pubaszárú tehén- vagy borjubőrből 200, hasitékbőrből 170, női csizma zsiros tehénbőrből 170 korona. Csizpófejlesztés talpalással 65—42, gyermekcsizpónál 32—26, talpalás 24—40—12—80, sarokjavítás 6—4—80, gyermekcsizpónál talpalás 10—8, sarokjavítás 350—290.

**A közfogyasztásra szállító tejtermelők korpája.** A közéletmezési miniszter legújabb rendelete szerint a közfogyasztásra szállító tejtermelők ezentúl minden közfogyasz-

tásra bocsátott tej literje után fél kilogramm korpát fognak kapni. A Korpaközpont a tejtermelők kívánságára korpa helyett szárított répaszeletet, vagy felemennyiségű olajpogácsát is kiutalhat.

**A tengeri rekvirálása.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli a közéletmezési miniszter végrehajtási utasítását az 1918. évi tengeri termék forgalombahozataláról szóló rendeletet. Ez a rendelet az 1918. évi tengeri terméket tudvalevőleg zár alá helyezi s így ezzel csak a rendelet és a végrehajtási utasítás korlátai között rendelkezhetik a termelő. A miniszter állapítja meg, hogy a tengeriből az egyes törvényhatóságok területén, mely mennyiségeket kell igénybevenni. A kivetett tengeri mennyiségének igénybevétele iránt a törvényhatóság első tisztviselője, saját hatáskörében intézkedik. A Hadtütermények október 31-ikéig önként megvételre felajánlott és a hatóság által igénybe vett tengeri készletért térítésül az érvényben levő legmagasabb áron felül mm.-ként 15, illetve 10 korona ártóbbletet kell fizetni. Külön rendeletben intézkedik a miniszter, hogy mely törvényhatóságok területére nézve rendelte el a tengeritermék egyrészének igénybevétele. E törvényhatóságoknak területén a tengeri adás-vétel tárgyát ezután sem képezheti. Gömörben az igénybevitel nem lett elrendelve.

**Megjelent a ruharendelet.** A vasárnapi hivatalos lap közli a kereskedelemügyi miniszternek terjedelmes rendeletét, mely a ruházati cikkek forgalmát szabályozza. A rendelet szerint november hó elsejétől kezdve mindenféle ruhanemű csakis jegyek ellenében lesz kiszolgáltatható. A vármegyei népruházati bizottság s a járási kirendeltségek a rendelet értelmében ki fognak egészíteni és úgy értesülünk, hogy az alispán tárgyalás alatt tartja azt a kérdést, hogy úgy a ruha, mint a csizpó-ellátás ügyét kiveszi az elsőfokú hatóságok kezéből és külön ruha- és csizpóhivatalt fog felállítani. A vármegyei közéletmezési ügyosztály kebelében szintén külön hivatal fogja intézni a népruházati ügyeit s ennek megszervezése most van folyamatban.

**Uj élelmiszer-jegyek.** Az alispán körrendeletet adott ki az október elsején lejárt cukor, kávé és szappanjegyek kicserélése tárgyában. A rendelet fontosabb intézkedései ezek: A hatósági szétosztás, illetve hatósági ellenőrzés alatt álló kereskedői forgalmazás tárgyát képező három legfontosabb s eddig is jegyrendszer alapján kiszolgáltatásra kerülő élelmiszer forgalombahozatalát és egyenletes elosztását biztosító egységes vármegyei jegyrendszernek 1918. évi október hó elsejétől való

fokozatos kiépítése érdekében a jelzett időponttól kezdve 1919. évi február 1-éig terjedő hatállyal bíró új jegyek kibocsátása vált szükségessé. Az új jegyrendszer életbeléptetése érdekében a már fennálló rendszer kereteit bolygani nem kívánván, intézkedésem folytán a jegyek előállításával megbízott Egri nyomda r. t. a csatolt jegyzékben foglalt számú „cukor és kávéjegy”-nek nevezett jegyeket fog még október elseje előtt minden r. t. városi polgármester, községi és körjegyző s minden általam közvetlenül ellátott iparvállalat és intézmény címére küldeni s ezen jegyeknek az igényjogosultak részére való kiszolgáltatását elrendelem.

A jegyek szétosztásának módozatait a megnevezett hatóságokra bízom, azok munkájának megkönnyítése érdekében azonban nem teszek kifogást az ellen, ha a jegyek szétosztását az említett cikkekkel forgalmazó kereskedők utján eszközlik a hatóságok.

A jegyek megérkeztek után a felső középső koczkában levő (P. H.)-vel jelölt helyen lebojlezendők s minden igényjogosult részére kiöltendők. A jegyen feltüntetendő a kiszolgáltatást végző kereskedő neve is. A felső jobb sarokban elhelyezett koczkában bejegyzendő a „rég (törzs) szám” rovatban az október hó elsejéig érvényben volt cukorjegyzet száma és pedig úgy a sor, mint a folyószáma.

A jegyek kétféle színben bocsátatnak ki. A barna színű jegyek kiszolgáltatandók minden egyes egyén részére, akinek eddig 1 kg. os vagy 800 gr. os cukorjegyzete volt, a sárga színű jegyek a 600 gr. os és 400 gr. os cukorjegyzettel rendelkezők részére adandók ki.

A jegyek egyes szelvényei alapján kiszolgáltatandó cukor- és kávémentisítést a rendelkezéseimre álló készletek alapján hónapról-hónapra fogom megállapítani és közölni az illetékes hatóságokkal. Ugyanekkor megtehető számú plakátot is fogok rendelkezésükre adni, amelyek a kiszolgáltatandó élelmiszer mennyiséget jelölik meg s melyeknek egy példánya minden árusító kereskedő üzletében feltűnő helyen kifüggesztendő. A plakát tartalma ezenkívül dobszó utján is közhírré teendő lesz.

A most kiadandó jegyek szappan szelvényeket nem tartalmaznak, mert a hadiszappan elállítás tekintetében a jegyeken levő pótszelvények (A., B. és C.) felhasználásával fogok külön intézkedést tenni.

A jegyek előállítási költségei s a jegyrendszer kezelésével és nyilvántartásával járó kiadásaim fedezésére minden jegy után 40 fillér illeték szedendő, a vármegyei közlelmézési alap javára.

Az új jegyek októberi aukorszelvényét nem

tartalmaznak, mert az októberi cukorkormányosság a megállapítandó fejadag ellenében a régi és üressé vált jegyzetek bevonása ellenében adandó ki. Ezen beváltott jegyzetek rondes elszámolással hozzám betérjesztendők.

## Hírek és vegyesek.

**Megnyitó ünnep.** Hétfőn, i. hó 16-án volt a helybeli egy. prot. főgimnázium megnyitó ünnep, amelyen *Czinke István* ref. vallásos tanár tartotta a magas szárnyalású évmelegnyitó imádságot, míg *Loysch Ödön* igazgató szép alkalmi beszéddel vezette be az iskolai évet. A tanuló ifjúság létszáma elérte a tavalyi számot: 350-en felül vannak s az I. osztályba hely hiányában 20 tanuló már nem lehetett fölvenni.

**Kitüntetés.** Városunk jeles szülője, néhai polgármesterünk fia: *Szabó István* kassai gazdasági akadémiái rendes tanár — mint értesülünk — mostanában a királyi tanácsosi címet nyerte ötélségétől. A kitüntetett főfő a gazdasági oktatás terén jelentős érdemeket szerzett buzgó működésével s már régen részvett a legfelsőbb kitüntető elismerésére, mely alkalmából mi is szívvelyesen üdvözljük kiváló földinket!

**Kinevezés.** A vallás és közoktatási miniszter *Köszegfalvi Flóris* fiumei állami polgári fiúiskolai tanítót — képesített felső kereskedelmi iskolai tanárt — a nagyrozsonyi felső kereskedelmi iskolához a IX. fizetési osztályba rendes tanárrá nevezte ki.

**Tanfolyai áthelyezések.** A vallás- és közoktatási miniszter *Kárpáti Sándorné* áll. polgári iskolai igazgatónő rendes tanítónői minőségben a kispesti áll. polgári leányiskolához helyezte át, *Kárpáti Sándor* zalatnai áll. polgári iskolai rendes tanítót jelen minőségében a kispesti áll. polg. fiúiskolához helyezte át a miniszter.

**Alispán választás.** A szomszédos Borsodvármegye törvényhatósága folyó hó 17-én osztatlan bizalommal választotta meg új alispánját a *Zsóry György* főszolgabíró, tb. főjegyző személyében. Az új alispán Sajókazinc szülője, 50 éves, s 27 év óta áll a vármegye szolgálatában. Köztisztviselőben álló egyéniség, kinek érdemes munkássága legbiztosabb záloga annak, hogy alispáni működésében is közbizalom és népszerűség fogja kísérni. Vármegyénkhez nemcsak szomszédos jó viszony, de atyafiságos összeköttetés is fűzi őt s megyénk iránt mindenkor a legnagyobb jóindulattal és szeretettel viseltette. Új tisztben meleg szívvel s legjobb kívánásokkal köszöntjük Borsodvármegye alispánját.

**Házasság.** *Tibély László* vármegyei közkórházi gondnok múlt héten tartotta esküvőjét *Terlecký Katalinnal* Losoncban.

## Honvéd-műstély a megyeházán.

— 1918. szeptember 14. —

Mint egy grandiózus színjáték hátsó falaként alkalmazott sárgás világitású effektus, egy fénylő bele a Tompa tér feketéző szombat estéjébe a megyeháza nagytermének három livilágított ablak-kolozsusa. A nyitott kapu sietve surrantak be az emberek s a kapu előtt két fehér forgós kalpagu rendőr strázsált, mintha nem is lenne háború, mintha az „egyszer volt” idők csillogó, bájos estéje lenne. A nagyterem előtt fergekező megyei hajduk hámozzák ki az aszszonyokat és lányokat a simuló sálakból, puha kabátokból s benn a nagyteremben egy pár rég nem látott frakk, diszkrét szmoking és ünneplészek között között huszártillák csillognak, honvéd atillák és bluzok tarkálnak és sok asszonyi selyem, sok csillogó szem és ókerozek, amelyek kápráztatva lobbannak fel, mikor zizegni kezd a két sárga fényt adó ilylámpa.

A szombati 16-os honvéd-műstély díszes és impozáns sikert ért el s oly publikumot vonzott a megyeházára, aminőt régen láttunk együtt. Nem lehet itt a vonal alatt mérlegre tenni a közönség fajsúlyát, nem lehet elmélni a társadalmi vonalak elhalványodásáról és szociális szempontból elhatárolni a publikum különböző rétegeit... s tudósító kíváncsi szemmel néz körül, sokat lát és minék irna meg mindent?! *Mindenki* ott volt, ez is sokat mond s az anyagi siker érdekében igen sokat jelent.

Az első sorokban ragyogó nevek, előkelő

**Katonai hírek.** A király *Gross Jenő* cs. és kir. 32. gy. ezredbeli kapitányának, ki az olasz fronton a Piave menti ütközetben vitéz és bátor magatartást tanusított és meg is sebesült, a III. ad osztályu vaskorona rendet adományozta. A kitüntetett kapitány kedves ismerőseink s kitüntetéséről örömmel értesültünk. — *Czibur Sándor* 11. honv. lovas tüzérezredbeli tart. főhadnagy a katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadidíszítménnyel és kardokkal másodizben kapta. — *Jellinek Gyula* a 313. honvéddalozozredhez beosztott 16. honvéddalozozredbeli tart. hadnagy a 3. oszt. katonai érdemkeresztet kapta a hadidíszítménnyel és kardokkal. — *Hisnyay-Einzelmann Béla* egy honvéd gyalogsdosztály parancsnokságánál beosztott 5. honvéd huszárezredbeli tart. százados az újlagos legfelsőbb elismerésben a kardok egyidejű adományozása mellett másodszor részesült. — *Dr. Ladányi László* 11. honvéd lovas tüzérezredbeli tart. hadnagy az ezüst signum laudist kapta a kardokkal. — Legfelsőbb dicséret elismerésben részesült *ujfőly Pitta* Lipót százados-hadbíró egy gyalogsdosztálynál különleges alkalmazásban kitűnő szolgálatiért. — Legfelsőbb dicséret elismerésben részesült a kardok egyidejű adományozásával a dobszini származású *Schwirán János* 16. honvéddalozozredbeli tart. hadnagy. — Dicséret elismerést kapott *Tóth János* főhadnagy. — A *Ferencz József* rend lovagkeresztjét kapta a hadidíszítménnyel és kardokkal: *Dr. Székely Béla* 16. honvéddalozozredbeli ezredorvos. — 2. oszt. ezüst vitézségi érmet kapott *Berze Imre* népfelkelő. — Bronz vitézségi érmet kapott a 16 osoknál: *Polyák Károly*, *Mutnyeki János*, *Kuchjár Márton*, *Málics János* és *Liskó Ferencz* népfelkelők. *Rapiczky Sámuel* népfelk. tizedes. — Vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján: *Sajgal Simon*, *Kerecsy János*, *Ádám Kálmán* és *Kerecsy István* népfelk. munkások, *Klobucsár Antal* és *Zagyi János* népfelkelők, *Gallo Sámuel* szakaszvezető, *Madarász János* népfelkelő tizedes.

**Eljegyzések.** *Kossuti* és *udvardi Kossuth Sándor* Viktor m. kir. honvédtüzérfőhadnagy eljegyezte szentpéter *Király Bőskét* Tornalján. *Kovács Andor* — a helybeli kertületi munkásbiztosító pénztár tisztviselője — eljegyezte *Iglón Rózgha Jolánkát*, az ottani telekkönyvvezető leányát.

**Menetrend változás.** Folyó hó 16-án dobszó utján tetiké közzé városunkban, hogy 17-étől kezdve délelőtt 10 órakor városunkból Feled felé induló új vonst állított be, mely közönségünknek már csak azért is nagy nyereség, mert a reggel ide érkező utasok *Feledre* és vidékére, ha kevés dolgukat elvégezték, még haza is utazhatnak.

pozíciók letéteményesei diszelegtek s adták meg az erkölcsi siker értékének súlyát.

Nyolczra volt hirdetve a műstély, de csak től kilencz felő vette kezdetét. A vörös függöny diszkrétén meglebbent és a rimaszombati leánygárda fiatalabb generációjának egyik kedvesége: *Löcherer Lili* állt a függöny elé. *Gál István* az alkalomra irt meleg szavú és sok hangulattal megszólt prológját mondotta el üde mosolylyal és szomorú szemmel, aszerint, amint mosoly vagy szomorúság élt a rimelő szavakban. Természetes könnyedséggel és lányos kedvességgel csengtek a szavai — szép és megérdemelt sikere volt.

Utána *Kármán Katinka* énekesszáma következett. *Vidor Ferike* slágerszámba menő cselédnótáiból énekelte hármat megfelelő s kedves kosztumban. Megszoktuk, hogy *Kármán Katinka* mindig kedves és értékes számot tölt be estélyeink műsorán, most tehetségé kiválóan és kedvesen érvényesült a jól megválasztott énekesszámokban. Meleg és sok tapsot kapott. *Molnár Gizuka* kizérte zongorán s diszkrét játéka szépen érvényesült.

Majd *Pásztory Edit* ült a zongorához s *Lisztnek* egy hangversenydarabját játszotta briliáns technikával és a művészeti telofogának értékes eredetiségével.

Egy kis egyfelvonásos következett esután. *Löcherer Lili*, *Bruoth István*, *Kárpáthi Valika* és *Remenyik Margitka* adták kedves közvetlenséggel és igyekezettel a darab szerepeit s az egyes miliőbe bájosan illeszkedett be *Institőrés* Katinka egy kedves fiú szerepben.

## TÁRCZA.

### Prolog.

A 16-os honvédek rimaszombati műstélyére írta: *Gál István*.  
Elmondotta: *Löcherer Lili*.

Amig mi itt ülünk selyemben, melegben,  
Hallgatunk vidám dalt, kacagzó zenét,  
Lenn az olasz földnek véres porondjain  
Áll, szenved és vérzik sok megtépett honvéd.  
S amig mi pirultan, szivdobogva várjuk  
Lesz-e táncz, keringés, álmokat adó bál.  
A sok honvéd között itéletet rendez  
A kegyetlen bíró, a sápasztó Halál...  
Amig mi mosolygunk — Ók mennek előre,  
Amig mi szeretünk — Ók tán vérbe fagynak.  
S míg mi tiltjuk Óket — Ók meghalnak értünk  
S a históriának hős-meséket adnak!  
— Ez az ötödik ósz! Ki tudja még hány lesz?!...  
A virágos kertünk ötödször leit sárga,  
Ötödször hálnak meg a puha virágok  
S hullnak le a szirmok csunya, hideg sárba...  
S Ti még mindig éltek! Ti még verekedtek!  
Mindennap megfogytok s mindig talpra álltok,  
Ma nincs friss vízetek, holnap bánat az éhség.  
Kinez csóktalan vágy, piszkos a ruhátok,  
A selymes süétség hideg borzongást hoz  
Nem álmat, mint nekünk...  
Tizenhatos hősök, s meleg lelketek iszó paracsával  
Legyetek most velünk!

Értetek vagyunk itt, Tiétek ez este,  
Ne legyen ma senki meleg szíve zárva.  
Mosolyogjon néha a sok könnyes szemű  
Sápadó orcájú tizenhatos árva.  
Szakadjon a sóhaj, teremjen meggyogulás,  
Tűnjön el a sok gond az özeveg szívéből,  
Ne legyen zokogás, amely lelkeket lép,  
Virágokat hervaszt, reményeket megöl...  
Ezért vagyunk itten, kedves szép hallgatók,  
Ezzel mond jó estét ez a kicsi prológ!

**Elkészült a vármegye Tompa-képe.** A vármegyei székház nagyterme részére *Spanyik* Cornél hírneves festőművész által megfestett és Tompa Mihály ábrázoló kép hivatalos átvételé megtörtént s a kép Rimaszombatba már megérkezett. Értesülésünk szerint a képet az idei őszi megyegyűlésen — mely valószínűleg csak novemberben lesz — fogják leleplezni. Alkalmunk volt a képet megtekinteni és örömmel konstatálhatjuk, hogy az ugy művészi, mint kulturhistóriai szempontból tökéletes alkotás s Tompát abban a korban ábrázolja, mikor tehetsége legjobb eredményeket ért el, mikor a hazafiság érzése uralta örökzép liráját. A kép beállításra rendkívül poetikna, a megfestés könnyű és lágy színekkel teljes és mégis impozáns impressziót ábrázol. — A kép kétségkívül nagy érték lesz a vármegye díszes kép-tárában.

**Tanügyi hírek.** *Pogány* István kir. tanácsos, kir. tanfelügyelő e havi közg. bizottsági jelentésében a következő fontosabb tanügyi eseményekről számol be: Részvétel emlékszik meg a tizenegyedik hős halált halt gömöri tanítóról: *Kosztás* János betéri áll. el. iskolai tanítóról, aki mint többszörösen kitüntetett 11. honvédtiszágezőredbeli hadnagy vett részt a világháború nagy küzdelmében. Bejelentette, hogy a kultuszminiszter a termés átvételi bizottságokban működő tanítók és tanárok részére szept. 20-ig szabadságot adott. Elrendelte a gyógyfürvények és szodercserje, szamóca és málna levelek gyűjtését. Jelentést tett a rimaszombati, dobsinai és putnoki polgári iskoláknál beállott személyi változásokról, melyeket annak idején közöltünk. Jelentette, hogy *Stróbel* Teréz rimaszombati áll. elemi iskolai tanítónő a kultuszminisztérium számvevőségéhez lett szolgálatra berendelve s helyébe *Krucses* Ilona tanítónő nevezett ki, aki azonban a ki-nevezést nem fogadta el. *Gécser* Henriette áll. óvónő a gerliczei ág. hitv. ev. iskolától, a mácsai áll. iskolához osztotta be. *Tárnoky* Mária okl. tanítónőt pedig állami tanítónővé nevezvén ki, a baraczei róm. kath. iskolához osztotta be. *Grobon* Gyula okl. tanító állami tanítónővé lett kinevezve s szolgálatra vármegyénkbe beosztva. Járvány miatt bezárított a putnoki községi óvoda.

**A hadikiállítás kára.** A 16-osok hadikiállításának szomorú epilógusa volt. A gondosan összehasonlott és értékes tárgyakat f. hó 18-án az egyik szekeren szállították a vasúti állomásra s az egyik szekér elé fogott lovak a *Ferenczy* utcában megvadtak, a kocsi felfordult s több festmény, szobor és kép összetörve maradt az uttesten. A maradványokat összeszedték s ugy szállították el, de néhány ezer koronára tehető így is a kár s a baleset következtében egyes tárgyak teljesen hasznavehetetlenné váltak.

**A Veporról.** A „Turistaság és Alpinizmus” című szépen illusztrált folyóiratban, amely a turista szövetségek hivatalos lapja s így a Kárpát-egyesületé is, legközelebb érdekes cikkek jelent meg *Dr. Institoris* Endre tollából. Ebben a cikkben a megyénk északnyugati határán vonuló Vepor hegységről ír s leírását a szerző alanyi megjegyzései teszik érdekessé.

Ezután *Grossné-Beliczky* Böske lépett a színpadra. A finoman cizellált művészi melódák tökéletes szépséggel fakadtak elő gyönyörű előadása nyomán s régen nem hallott művészi élvezetet nyújtottak. Csiky összeállítása nyomán három egykoru virágéneket énekelt bájos egyszerűséggel és a szerelmes szívnek virágokat simogató melegsége csengett tiszta hangjában. Azután több értékes műdalot adott elő, mint csillogó gyöngyszemek ugy sorakoztak ezek az isléssel összeállított programjában s a tapsok nem akartak véget érni. A *Beliczky* Böske talentuma a megszokott dilettáns mértékkel mérő kritikus tollát is elbírja s hangnysága terjedelmes, énektudása öntudatos s érzi az ember, hogy megfelelő lelki intelligencia teszi értékessé minden kimondott szavát. *Cziner* Márta adott az énekek sikertelt és hozzáillő finom zongora kíséretet.

Kontraszt volt utána egy ügyes kezű zsonglőr mutatványait végigtapsolni.

Ezután *Makovits* Jenő és *Lajos* egy eredeti parasztkomédiában kacagtatták meg a közönséget s végül *Füzesy* hadnagy rajzolt ügyes és sikerült karikatúrákat. *Kun* Bertalan főhadnagy kedves konferánst adott a színes és eleven rajzokhoz. A közönség jól mulatott a konferánstba ügyesen beállított ismert egyének karikatúráin.

Az estély után *Farkas* Lajos besztercebányai cigányprimás kitűnő muzsikájára tánczra perdült a szép számú közönség nagy része s kitűnően mulatott.

**Halálozások.** Kiterjedt, előkelő és társadalmi életünkben köztisztelőben álló családra borult mély gyász a jóságos lelkű, nemesszívű uriaszony: *lozorezi Szakall* Vincze szül. martonházi Marton Mária tolyó hó 17-én 67 éves korában, boldog házassága 31-ik évében bekövetkezett elhunytá folytán. A régi magyar ur-nők egyik tisztelőreméltó példaképe volt s halála meggyeszerzte őszinte, igaz részvétet váltott ki. Férjén: *Szakall* Vincze nyug. vármegyei árvaszéki elnökön kívül fia: István honvédtiszárfőhadnagy jegyzésével: Horváth Olgával, nevelt gyermekei: Kálmán, Miklós, Szabó Elemérné, Ragályi Istvánné, Fekete Pálné, Dezső, testvérei: Marton János, özv. Ragályi Gézánné, Lukács Gézánné, özv. Lúcherer Tamásné, menyei, vejei, sógorai és sógoronői, unokái és kiterjedt rokonság siratja az elhunytat, kinek temetése folyó hó 19-én délután impozáns részvét mellett ment végbe. Meglátszott ez alkalmammal is, hogy a mélyen sujtott férj és a szépségű család mily osztatlan tisztelőnek és szeretetnek örvend s hogy bánatában igaz szívvél osztozik s társadalom. A ravatal felett *Czinke* István ref. lelkes magas szárnyalású beszédet és imát mondott, mely a jelenvoltakat mélyen meghatotta.

**Más városban sincsenek rózsásabb állapotok, mint nálunk, legalább is erről mesél egy nagyvárosi lapnak következő hírdelése:**

Favágó urak közül, ki hajlandó nálam (Szomszéd-utca 22.) néhány méter fa felvágását elvállalni? Helyes megjelenésüket tisztelettel várja M. K.

Lehet, hogy vicces és ironikus bácsi ez a M. K., de kétségkívül ismeri a viszonyokat és a helyzetet, melyben élünk kell. — A favágó „urak” pedig bizonyára boldog önértékeléssel és kegyeikbe fogadják őt, mikor a délutáni feketé mellett kezükbe kerül a mindennapi zsurnáljuk. Meri ma annyit keres a favágó, hogy bakkaút is vehet és újságolvasásra is van pénze és ideje!

**Nyilvános nyugtázas.** A Gömör-megyei Fehérkereszt-Egyesület igazgatósága halál köszönettel ismeri el és nyugtázza, hogy *Kabinyi* Géza nyug. főispán, az egyesület elnöke a saját és felesége nevében tett 1000 koronás alapítványát az egyesület pénztárába befizette.

**Osztrák gyermekek távozása.** Az itteni áll. gyermekmenhely körzetében elhelyezett gyermekek használatára már nagyban folyik s Borsod és Heves vármegyéből már hazatértek a jól gondozott és kitűnő ellátásban részesült osztrák gyermekek. Gömör-megyéből hétfőn f. hó 23-án távoznak a gyermekek, kiknek utraindítását dr. *Feinrich* Béla gyermekmenhelyi igazgató főorvos *Bibely* Kata központi telepfelügyelővel együtt személyesen ellenőrzi. A gyermekek és vezetőik a legkitűnőbb kondícióban, teljesen megelégedve az itteni — minden várakozásukat és képzeletüket felülmúlt — jó ellátással és példás gondozással, távoznak, legkedvesebb emlékeket vésve magukkal otthonukba. — Megemlítjük itt, hogy az osztrák gyermekek vármegyénk területén mindenütt jó ellátásban részesülnek. Putnokon *Friedl* György gyárigazgató a morvaországi Brünből Málé községben nyaraló 23 gyermeket *Hopf* Heléna felügyelővel együtt vendégül látta uri asztalánál augusztus 20-án, Szent-István napján; ugyanekkor Putnokon szentmisét hallgattak, azután elkészítette őket vendéglátó gazdájuk az ősi grófi kastély termeiben és parkjában. Ez a nemesszívű emberbarát, kint a téglagyári telepen is megvendégelte 25-én a gyermekeket, de nemcsak megvendégelte, hanem még külön 100 koronát adott át *Hopf* Heléna felügyelőnek, hogy a gyermekeknek mutassa meg vármegyénk világhírű kincsét s dobsinai jégbarlangot. A brünni gyermekek kellemesen fognak visszaemlékezni a nemes emberbarátra, s vármegyében töltött időre, mert előttük a gróf *Serényi* név sem idegen, mert a mi főurunk unokatestvére gróf *Serényi* Ottó Morva tartomány helytartója, nagybirtokos és így a rokonszomszág a gyerekeknek valószínűleg termékeny talaira fog találni.

**Pályázat-kiállításra.** A köz-kórháznál megfűresedett szőlésznői állásra szept. 28-ig lehet pályázni. — Feltételek a megyei Hivatalos Lap mostani számában vannak.

**Háborus igeragozás.** A tanár felszólítja a diákokat az iskolában, ki tudja ragozni ezt az igét: maximálok. Azonnal jelentkeznek egy kis fiú s gyorsan elhadarja: „Én maximálok, te maximálsz, ő maximál, — mi maximálunk, ti maximáltok, ők maximálnak.” Jól ragoztad az igét fiam! szól a tanár. — Tanár ur, én jobban tudom! mondja egy nagyobb fiú a hátsó padokból. No mondjad fiam! biztatja a tanár. A fiú rákezdi: „Én maximálok, te kihirdeted, ő nem tartja meg. — Mi maximálunk, ti árdragítotok, őket becukják.” „No ez ugyan nem egy ige, de megfelel a háborus gyakorlati életnek!” hagyta helyben a tanár.

**Spanyol náthában meghalt gömöri földbirtokos.** *Horváth* Árpád dr. nyug. miniszteri titkár, méhii földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag spanyol náthában megbetegedett és utána tüdőgyulladást kapott. Az egészséges szervezettel is hamarosan végzett ez a veszedelmes betegség s *Horváth* Árpád 55 éves korában csütörtökön éjjel meghalt. Halála váratlanul érte ugy a nagyszámú, előkelő rokonságot, mint a vármegye közönségét, mely egy értékes és köztisztelőben álló tagját veszítette el.

**Iparostanonciziskolai segélyek.** A kereskedelmi miniszter az 1917—1918. tanévre az iparostanonciziskolák segélyezésére a következő állássegélyeket engedélyezte: Rozsnyón 1915 kor., Rimaszombatban 1684 kor., Dobainán 800 kor. és Jolován 1656 kor.

**Letartóztatott foglyok.** A fővárosi lapokban olvastuk e héten, hogy a mult télen Uzsanyiton Tepper Lajosnál elküvetett rablógyilkossági kísérlet tettesait Budapesten elfogták. Az eset után ugyanis letartóztatta a rimaszombati rendőrség az alaposan gyanúsított orosz foglyokat, kik közül kettőt a csendőrség a kaszai hadbíróshoz szállított, utközben azonban a vonatról megszöktek s azóta nyomuk veszett. Most Budapesten egy pinczér, ki Rimaszombatban volt alkalmazásban, felismerte a két orosz foglyot, kik a Parlament szálló éttermében lakmároztak. Folyó hó 16-án letartóztatták őket s büncselekményüket beismerték, mire a kaszai hadbíróshoz szállították őket. Most már bizonyára jobban vigyáztak rájuk, mint az első szállítás alkalmával.

**Jótékonykodás.** A következő jótékony adományokat vettük: *Andrássy* János sülvetei körjegyző (sülvetei ifjuság szept. 1-i mulatsága jövedelmeképen) 60— K Tompa kultúráság és eszenővédelmi célra, (mígleszpatikai ifjuság szept. 16-iki mulatsága jövedelmeképen) 30 kor. s rokkantak javára, *Serkei* körjegyző 68 kor. 01 fillér a vak katonáknak, dr. *Vicsi* Károly nagyrőzei ügyvéd (Omeisz Károly és *Seschevics* János jolsvai lakosok részéről 20—20 kor.) 40 K a 16-ik honv. gyalogezr. özvegyei és árvái javára

**„Rokkantak, özvegyek, árvák, az új katonai ellátási törvény.”** A katonai ellátásról rendelkező negyven éves törvényt új törvény váltotta fel. Az új törvény lényegesen fölemeli a rokkantak járandóságait, a hadiözvegyek nyugdíját és a hadiárva nevelési járulékát. Az új katonai ellátási törvényben foglalt szabályok népszerű ismeretése a könyv feladata. A törvény ugyanis egybefoglalva közli a hivatásos katonák és azok családjainak járandóságait, akiket a mozgósítás állított fegyverbe. Az igen komplikált és bivatkozásokkal teli törvény kezelése a laikus közönség számára teljesen lehetetlen, miért is nagy szolgálatot tesz a könyv mindenkinek, aki meg akarja tudni, mi jár az özvegynek ez új törvény, szerint, mire tarthat igényt a hadiárva és milyen ellátást biztosít a törvény a háboru rokkantjainak. A könyv, amelyet a Nepszava könyvkereskedése adott ki, 1 korona 60 filléért minden könyvkereskedésben kapható.

**Kiállításal egybekötött borvásár.** A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület, Abauj-torna, Berég, Gömör-Kishont, Heves, Szabolcs, Ung, Ugocsa és Zemplén vármegyék gazdasági egyesületi és Miskolcz thjt. várossal karöltve Miskolczon 1918. évi október 1. 2. és 3-án kiállításal egybekötött borvásárt rendez. A vásáron résztvehet minden termelő, akinek 50 hl. bora terem. Kiállíthatók 1917. évi és előbb termelt borok mintái tekintet nélkül arra, hogy van-e belőle eladó vagy nincs. A vásár célja, hogy a fogyasztók és nagykereskedők közelebből megismerkedjenek a termelőkkel s az egyes borvidékek boraival. Bővebb felvilágosítást, vásárszabályzatot és bejelentő lapokat kívánatra küld a Borsodmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala Miskolcz (Széchenyi-u. 35. szám.)

**Kimutatás a kitüntetéséről.** A 16 ik honv. gyalogezrednél a kitüntetések statisztikája ez: Tiszti kitüntetések: Lipótrend 5, III. oszt. vaskorona rend 21, III. oszt. katonai érdemkereszt 97, III. oszt. katonai érdemkereszt másodsor 1, Legfelsőbb dícsérő elismerés 189, Legfelsőbb dícsérő elismerés újlág 62, Legfelsőbb dícsérő elismerés másodsor 5, II. oszt. német vaskereszt 24. Legénységi kitüntetések: Arany vitézségi érem 6, I. oszt. ezüst vitézségi érem 372, I. oszt. ezüst vitézségi érem másodsor 8, II. oszt. ezüst vitézségi érem 1833, II. oszt. ezüst vitézségi érem másodsor 46, Bronz vitézségi érem 2441, Bronz vitézségi érem másodsor 164, Bronz vitézségi érem harmadsor 2, Német harcos érem 30, Koronás ezüst érdemkereszt 24, Ezüst érdemkereszt 17, Koronás vas érdemkereszt 25, Vas érdemkereszt 348, Vörös kereszt bronz érem 25. („16 os honvéd.”)

#### Apolló-színház.

Mult szombaton és vasárnap elmaradt a közönség által várt híres film: a „Vasgyáros” bemutatása, mert a film nem érkezett meg a emiatt szombaton este és vasárnap délután előadás nem volt. Szerdán egy gyönyörű film került bemutatásra „Az eszményi nő” címmel s a kísérő műsor is jó volt. Most szombat és vasárnapra a „Szamárkör” című kitzűben rendezett dráma van kitzűze. — Műsor: szeptember 25 én szerdán „A nemes paraszt”, a régi lengyel nemesi világból készült gyönyörű történet, a főszerepben a világhírű Hella Moyával. Szept. 28—29 én, szombat és vasárnap a „Tanítónő” Bródy Sándor hatásos színműve a filmen, főszerepben: Berkly Lili, Várkonyi Mihály, Szentgyörgyi István és Mészáros Alajos.

#### Szerkesztői üzenet.

D. D. E héten igazán nem volt rá helyünk és olyanok a kilátások, hogy hamarosan nem hozhatjuk.

## Kétkerekű kézi talyiga

vastengelyvel, minden részén erősen vasalt, belül körülveszközött, könnyű járatu, a legjobb állapotban eladó Tompa-u. 10. sz. alatt.

## Gläser Hugó illatszertára Rimaszombat,

Deák Ferenc-utca 2-ik szám alatt, (Hungáriával szemben.)

Eredeti illatszeres díszes üvegekben és kimérve. Szájvizek, fogkefék, haj- és ruhakefék, fésűk és hajcsattok. — Manikür és toilette garnitúrák. — Önbortva felszerelés és kitűnő pengék. — Pipere szappanok. Mosó szivacsok. Pouderek. Kozmikumok. — Gummi különlegességek. — Betegápolási és háztartási cikkek. — Összes kozmetikai újdonságok nagy választékban. — Szolid és pontos kiszolgálás. — Ruhafesték minden színben kapható. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. 5

## Eladó ház.

A Hunyady-utca 15-ik szám alatt lévő ház, mely áll 5 szoba, konyha, mosókonyha, éléskamra, 3 pincze helységről, nagy konyhakerttel, a hozzátartozó melléképületekkel együtt eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

## Árverési hirdetmény.

239. hagy. szám. — Közhírré teszem, hogy a Szomolnok Jula hagyatékához tartozó következő vagyontárgyak és pedig:

1. a leltár 9—47. tétele alatt felvett különféle ingóságok 1918. évi október hó 2-án délelőtti 9 órakor a Kossuth utca 13. sz. alatti háznál és

2. a rimaszombati 797. sz. tjkönyvben A. 1. sor, 429. hrzi számú belsőség és felépítmények (Kossuth utca 13. számú kőház, 3 szoba, konyha, kamara, pincze, faszín, ól, udvar) 1918. évi október hó 3-án délelőtti 9 órakor Rimaszombatban lévő hivatalos helyiségben, az örökösök kérelmére általam fogantatosítandó árverésen, a hivatalos helyiségben megtekinthető feltételek mellett, eladatnak.

Rimaszombat, 1918. évi szeptember hó 20 án.

Medveczky Sándor,  
kir. közjegyző.

## HUDECZ ISTVÁN

KÁLYHÁS. 5—10

Rákóczy-u. 24. sz. (azelőtt János-u.) Felvállal kályhák javítását és átrakásokat is és tüzbelyek készítését. — Új kályhák raktáron.

## Eladó kőház.

A Szijjártó-u. 8-ik szám alatt lévő kőház, a hozzátartozó melléképületekkel együtt eladó.

## MÉZET

csurgatottat és lépeset, tiszta méh-1-5 viaszt minden mennyiségben veszek.

FEKETE B. bizományos Budapest, Tompa utca 19. — Telefon: Józset 112—77.

Házilag főzött, tiszta nyakas szilvából készült

## lekvár (szilva-iz)

kilonként is eladó. Rimaszombat, Losonczy-u. 47.

## Árverési hirdetmény.

1067. Pk. sz. — Alulírott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a feledi kir. járásbírósnak fenti számú végzése következtében Fodor István uzapanyiti lakos javára 464 kor. 40 fillér követelés s járulékal végett elrendelt kielégítési végrehajtást folytató bíróság lefoglalt s. 700 koronára becsült s egy boglya szónából álló ingóság nyilvános árverés útján el fog adatni, mely árverésnek 464 korona 40 fillér tőke és 170 korona 50 fillér bírósági megállapított költség erejéig a helyszínen, vagyis Uzapanyit községben végrehajtást szenvedettnél leendő eszközlésére határidőül 1918. évi szeptember hó 26-ik napjának délelőtti 10 órája tüzetik ki, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság emez árverésen szükség esetében becsáron alul is eladatni fognak. Amennyiben az elárverezendő ingóságot mások is le- és felülfoglaltatták és szokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. § a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Feled, 1918. szeptember hó 12 én.

Ettler Géza, bírói kiküldött.

Egy intelligens fiatal ember, ki jelenleg fogyasztási szövetkezetnél mint üzletvezető működik,

## üzletvezetői állást keres.

Ajánlatokat kérek oly szövetkezetektől, melynek évi forgalma 150—200000 koronás. Esetleg más kereskedelmi üzletvezetést is elvállal. — Eddigi működésemről bizonyítvánnyal rendelkezem. — Ajánlatokat a lap kiadóhivatala dupla borítékban továbbít. 1—3

## Eladó házak. A Szent-péteri-u.

3—5. szám alatti két ház, mely áll: 1. Egy két szobás lakás, konyha, éléskamrával és egy egyszobás lakás konyhával és a hozzá tartozó melléképületekkel. — 2. Egy két szobás lakás konyhával, éléskamrával s a hozzá tartozó melléképületekkel. Az épületek vízvezetékkel felszerelve. — Értekezni lehet: Szoyka Pál kereskedőnél Rimaszombatban.

50 drb láda különféle nagyságban eladó. Gläser Hugó illatszertár Rimaszombat.

## Faarverési hirdetmény.

A Gömörkishontvármegyei Kecső község volt urbéres elnöke 1918. évi október hó 14-én, délelőtti 9 órakor a községi bíró lakásán tartandó nyilvános szó- és írásbeli árverésen eladja a volt urbéres birtokosság tulajdonát képező erdő 288 kat. hold kiterjedésű, 28—40. számú vágásán, tővön álló tölgy és kevés számú gyertyán és juharfa fakészletét, mely hivatalos becslése szerint mintegy 800 tőm<sup>3</sup> épület és bányafa és 1700 tőm<sup>3</sup> tűzfában van megállapítva.

A faanyag vételára vevő által a birtokosság javára a rimaszombati m. kir. adóhivatalba fizetendő be.

Kikiáltási ár 26200 korona. Kiszállítási határidő: bezárólag 1921. évi április hó 30 áig.

Utóajánlatok egyáltalában nem fogadtnak el.

A részletes árverési és szerződési feltételek a rimaszombati m. kir. járás erdőgondnokságánál és a kecsői volt urbéres elnökénél tekinthetők meg naponként d. e. 11—12 óra között.

Kelt Kecsőn, 1918. évi szeptember hó 10 én.

P. Juhász Márton, h. urb. elnök.

## Kefegyökert, lószórt, sertét legmagasabb árban veszünk.

## Czirokseprőt

ajánlunk (kötelezettség nélküli) legjobb minőségben legkevesebb 10 db. vételénél:

1. sz. 2 varrásu	4.80 K.
2. " 3 " "	5.60 "
3. " 3 " "	6.40 "
4. " 4 " "	7.20 "
5. " 4 " "	8.— "
Fényezett nyéllel	8.60 "
Ruhaseprőt (3 varrásu)	4.80 "

## Surolókefét

czirokból				prima gyökérből			
piskóta forma	1. sz.	K.	2.—	piskóta forma	1. sz.	K.	6.50
"	2. "	"	2.40	"	2. "	"	8.50
"	3. "	"	2.80	"	3. "	"	9.50
egyenes	4. "	"	2.80	egyenes	4. "	"	10.—
"	5. "	"	3.—	"	5. "	"	10.50

## Balassagyarmati

Czirokseprő, ecset, Kefe- és Faárugyár R.-T.

Ugyanott gyakorlott kefekötő munkások felvétetnek.